Windmolens voor de kust hebben negatief effect op toerisme (Deel 1)

Windparken staan volop in de belangstelling, positief en negatief. De doelstellingen in het Energieakkoord (14% van de energie in 2020 duurzaam), vragen om meer windturbines, zowel op land als op zee. De vrees bestaat dat dit negatieve gevolgen heeft voor onder meer toerisme en recreatie. ZKA deed in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie onderzoek naar de effecten van een windpark op zee binnen de 12-mijlszone op toerisme en recreatie. In twee artikelen gaan we in op de belangrijkste achtergronden en conclusies, in dit eerste artikel de achtergronden en hoofdconclusies.

Achtergrond onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek is onderdeel van een bredere haalbaarheidsstudie naar de ruimtelijke mogelijkheden en mogelijke effecten van windenergie binnen 12 Nautische Mijl (NM) van de kust. Om inzicht te krijgen op de effecten op toerisme en recreatie is online marktonderzoek verricht onder een representatieve groep Nederlandse dagrecreanten en Nederlandse en Duitse verblijfstoeristen die de Nederlandse kust onlangs hebben bezocht. Hierbij zijn de vragen over het windpark ingekleed in een meer algemene vraagstelling over toerisme en recreatie aan de kust.

Om objectief inzicht te krijgen in het effect van een windpark op zee (op verschillende afstanden vanaf de kust) op de waardering van (het uitzicht aan) de kust, de beleving en de bezoekintentie, zijn de drie onderzoeksgroepen gesplitst in vier groepen. Elke groep heeft een andere foto van hetzelfde strand met uitzicht op zee gezien: een foto van de huidige situatie, een fotosimulatie met een windpark op 3 NM (bijna 6 km), een simulatie met een windpark op 7 NM (circa 13 km) en een fotosimulatie met een windpark op 12 NM (ruim 22 km). In totaal hebben ruim 2.150 respondenten deelgenomen aan het onderzoek (1.168 Nederlandse dagrecreanten, 783 Nederlandse verblijfstoeristen en 202 Duitse verblijfstoeristen).

Effecten

De resultaten van het onderzoek tonen aan dat er negatieve effecten op toerisme en recreatie zijn te verwachten. Het gaat dan om de waardering van het uitzicht, de algemene beoordeling van het kustgebied en zaken als de beleving. Dit kan uiteindelijk resulteren in een sterke afname van het aantal toeristen. In een volgend artikel gaan we hier nader op in.

Windpark op 3 NM (bijna 6 kilometer), foto: Pondera Consult

Inkadering onderzoek:

- De ministers van IenM en EZ onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor windenergie binnen de 12-mijlszone.
- In de Haalbaarheidsstudie wordt onderzocht wat de ruimtelijke mogelijkheden en de mogelijke effecten zijn van windenergie binnen de 12 Nautische Mijl.
- Eén van de mogelijke effecten van windturbines binnen de 12-mijlszone is een negatief effect op recreatie en toerisme in kustgebieden met vrij uitzicht op zee.

Algemeen:

- Dit is één van de zaken die is onderzocht binnen de Haalbaarheidsstudie binnen 12 NM.
- Minister IenM en bewindslieden EZ zullen begin volgend jaar (planning: maart) een besluit nemen of ze verder willen kijken naar mogelijkheden voor windenergie op zee binnen de 12 NM.
- Mocht dat het geval zijn, dan zal een structuurvisie worden opgesteld.

Wilt u meer weten over dit onderzoek of effectmetingen binnen de vrijetijdseconomie? Neem dan contact op met Minou Schreuder, m.schreuder@zka.nl of 06- 5164 8363.